II

*(Muud kui seadusandlikud aktid)*

# OTSUSED

## KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2021/1828,

**7. oktoober 2021,**

**taotluse kohta registreerida Euroopa kodanikualgatus „Stop (((5G))) – Stay Connected but Protected“ („Peatage (((5G))) – olgem ühenduses, kuid kaitstud“) kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/788**

*(teatavaks tehtud numbri C(2021) 7293 all)*

**(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrust (EL) 2019/788 Euroopa kodanikualgatuse kohta, [1] eriti selle artikli 6 lõikeid 2 ja 3,

ning arvestades järgmist:

(1) 12. augustil 2021 esitati komisjonile taotlus registreerida Euroopa kodanikualgatus „Peatage (((5G))) – olgem ühenduses, kuid kaitstud“.

(2) Algatuse korraldajad on selle eesmärgid määratlenud järgmiselt: „5G-tehnoloogia kasutuselevõtt seab ohtu meie õiguse tervislikule keskkonnale, vabadusele ja eraelu puutumatusele. Kutsume komisjoni üles esitama õigusakti ettepanekud, et kaitsta kodanikke ja keskkonda järgmiste ohtude eest.

a) Kiirgus kahjustab inimesi, loomastikku ja taimestikku. Praegused kokkupuute piirnormid pakuvad ebapiisavat kaitset ja seda eriti haavatavatele inimestele (nagu lapsed, rasedad, patsiendid, eakad), loomadele, tolmeldavatele putukatele ja taimedele – kehtestada tuleb õigusnormid kõige elava kaitsmiseks raadiosageduse ja mikrolainekiirguse eest.

b) 5G-tehnoloogia kasutuselevõtuga kasvab plahvatuslikult ühendatud elektroonikaseadmete, antennide ja satelliitide hulk. Selle tulemuseks on mittesäästev energiatarbimine, kiirgusheide, kahjulikud kaevetööd ja saaste, mis ohustavad elurikkust ja looduslikke elupaiku – kehtestada tuleb rangemad õigusnormid, et kaitsta keskkonda kõigi 5G-tehnoloogia ja digiteerimise mõjude eest.

c) 5G võimaldab ühendatud objektide abil massiivset andmete kogumist ja jälgimist. See suurendab küberkuritegevuse, andmete lekkimise, varguse, edasimüügi ja tehisintellekti väärkasutamise ohtu – tagada tuleb tõhus andmekaitse, et kaitsta meie eraelu puutumatust, turvalisust ja vabadust.“

(3) Algatuse lisas on esitatud täiendavad üksikasjad algatuse sisu ja eesmärkide kohta, sealhulgas 23 üleskutset (sõnastatud kui „ettepanekud, mida tuleks rakendada liidu õiguses“). Lisateave 23 üleskutse kohta sisaldub dokumendis, mis on esitatud „õigusakti eelnõuna“. Korraldajate rühm on lisateabena esitanud ka eesmärkide tõlked mitmesse liidu ametlikku keelde.

[1] ELT L 130, 17.5.2019, lk 55.

(4) Esimese eesmärgi saavutamiseks on algatuses loetletud järgmised kümme üleskutset:

„1. Kehtestada raadiosageduslike elektromagnetväljadega kokkupuute piirnormid, mis põhinevad kõigil tervise- ja bioloogilistel mõjudel, mitte ainult temperatuuriga seotud mõjudel, et kaitsta inimesi ja kohaldada ettevaatuspõhimõtet;

2. Ajakohastada soovitust 1999/519/EÜ ja direktiivi 2013/35/EL, mis tuleks korrapäraselt läbi vaadata ja mida tuleks uuesti hinnata;

3. Võtta soovituse 1999/519/EÜ ja töökoha direktiivi 2013/35/EL aluseks parimad kättesaadavad teaduslikud andmed, kehtestades kõigi olemasolevate teaduslike ja empiiriliste suuniste hulgast kõige kaitsvamad piirnormid;

4. Tagada, et biomeditsiinialaste eriteadmistega teadlased, kellel ei ole huvide konflikte, koostavad täiendavad kokkupuutesuunised, ning nimetada ametisse uus komitee või laiendada tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomitee (SCHEER) tegevust, et hinnata raadiosagedusliku elektromagnetvälja bioaktiivseid parameetreid;

5. Tagada, et traadita seadmete, antennide ja nende toimimise katsetamisel hinnatakse kõiki raadiosagedusliku elektromagnetvälja bioloogiliselt aktiivseid parameetreid;

6. Asendada traadita ühendused kaablitega ja teha seda kohe sellistes kohtades nagu haiglad, lasteaiad, koolid, hooldekodud ning kõik üldkasutatavad hooned;

7. Teavitada üldsust traadita ühendustega seotud ohtudest ja sellest, kuidas kokkupuudet minimeerida (nt kaablite kasutamine);

8. Soovitada liikmesriikidel luua omavalitsusüksustes madala kiirgustasemega või kiirgusvabad alad. Kuulutada kõik looduskaitsealad ja -pargid madala kiirgustasemega või kiirgusvabadeks aladeks;

9. Küsida ELi kodanikelt teadvat nõusolekut enne nende kokkupuudet raadiosagedusliku elektromagnetväljaga, et kaitsta inimeste tervist ja bioloogilist terviklikkust;

10. Võtta ettevaatuspõhimõtte alusel vastu direktiiv raadiosageduslike elektromagnetväljadega kokkupuute piirnormide kohta loomastiku ja taimestiku kaitseks.“

(5) Teise eesmärgi saavutamiseks on algatuses loetletud järgmised kaheksa üleskutset:

„11. Ajakohastada direktiivi 2011/92/EL, et lisada 5G-tehnoloogia kasutuselevõtt ja kogu telekommunikatsioon kui projektid [kõnealuse direktiivi] 1. lisasse, et selliste projektide puhul tagada keskkonnamõju hindamine või sõelumine, nagu on direktiiviga ette nähtud;

12. Vähendada digitaalse kommunikatsioonitehnoloogia põhjustatud tohutut elektritarbimist, seades Euroopa rohelise kokkuleppe tegevuskavas esikohale traadiga ja vähese energiatarbega lahendused;

13. Lisada nullsaaste tegevuskavasse elektri- ja elektroonikaseadmete romud, muud tootejäätmed ning haruldaste muldmetallide ja elektroonikaseadmetes kasutatavate metallide kaevandamise keskkonnamõju;

14. Ajakohastada direktiivi 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuetele (ökodisaini direktiiv), seades ranged piirnormid kõigi ühendatud seadmete, sealhulgas antennide ja satelliitide ressursi- ja energiajäätmetele;

15. Tunnistada kõik raadiosagedusliku elektromagnetvälja bioloogiliselt kahjulikud parameetrid saasteaineteks ja lisada need kõikidesse asjakohastesse ELi poliitikavaldkondadesse ja direktiividesse;

16. Lisada raadiosagedusliku elektromagnetvälja kõigi bioloogiliselt kahjulike parameetrite seire „keskkonnaseire programmidesse, ELi elurikkuse strateegiasse aastani 2030, ELi looduse taastamise eesmärkidesse, elupaikade direktiivi ja linnudirektiivi ning Natura 2000 programmi“;

17. Nõuda viivitamatu moratooriumi kehtestamist 5G-satelliitide nn megakogumitele kogu maailmas, kuni keskkonnakahjulikud mõjud on kõrvaldatud;

18. Seada kõigi kosmoseprojektide keskkonnamõju hindamine Euroopa kosmosepoliitika prioriteediks.“

(6) Kolmanda eesmärgi saavutamiseks on algatuses loetletud järgmised viis üleskutset:

„19. Käivitada mõju hindamine 5G-tehnoloogia, sealhulgas ühendatud objektide ja kehade mõju kohta isikuandmete kaitsele ning hinnata nende vastavust kehtivatele andmekaitsealastele õigusaktidele;

20. Kaitsta kodanikke kasvava küberkuritegevuse eest, kohaldades andmete (nt meditsiinilised ja pangaandmed) traadita side kaudu kogumise suhtes võimalikult väheste andmete kogumise põhimõtet;

21. Tagada, et Euroopa Andmekaitsenõukogu võitleb diskrimineerimise ja digiõiguste rikkumise vastu aktiivselt ja sõltumatult;

22. Nõuda iga kodaniku sõnaselget nõusolekut tema andmete suhtes mis tahes automatiseeritud menetluse kohaldamiseks;

23. Korraldada selliste biomeditsiinialase oskusteabega teadlaste, kellel puuduvad huvide konfliktid, juhtimisel avalikke arutelusid selle üle, kas või millises ulatuses lubada digitaalseid uuendusi; nimetada ametisse uus eetikakomitee või laiendada EGE töörühma tegevust.“

(7) Mõned algatuse esimese eesmärgi („kehtestada õigusnormid kõige elava kaitseks raadiosageduste ja mikrolaine-kiirguse eest“) saavutamiseks tehtud üleskutsetest on suunatud selliste meetmete kehtestamisele, mille eesmärk on eelkõige töökeskkonna parandamine töötajate tervise ja ohutuse kaitsmiseks, ning seega on komisjonil volitused esitada õigusakti ettepanek vastavalt aluslepingu artikli 153 lõikele 2.

(8) Mõned algatuse esimese eesmärgi saavutamiseks tehtud üleskutsetest, mis on seotud Euroopa elektroonilise side seadustikuga, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2018/1972, ([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu raadioseadmete direktiivis (EL) 2014/53/EL ([3]), või ettepanekutega, mille eesmärk on kehtestada õigusnormid, millega nähakse ette traadita seadmete ja antennide terviklikum katsetamine, on suunatud siseturu toimimise parandamisele ning seega on komisjonil volitused esitada õigusaktide ettepanekuid vastavalt aluslepingu artiklile 114.

(9) Algatuses palutakse esitada ka ettepanek asendada traadita ühendused kaablitega, pidades silmas raadiosagedusliku elektromagnetvälja kahjulikku mõju inimestele. Ettepaneku eesmärk on võtta inimeste tervise kaitseks ja parandamiseks mõeldud stimuleerivaid meetmeid ning tõsiste piiriüleste terviseohtude seire, nende eest varajase hoiatamise ja nende vastu võitlemise meetmeid, välja arvatud meetmed liikmesriikide õigusnormide ühtlustamiseks, ning seega on komisjonil volitused esitada ettepanekuid vastavalt aluslepingu artikli 168 lõikele 5.

(10) Mõned algatuse kahe esimese eesmärgi saavutamiseks esitatud üleskutsetest on suunatud sellele, et säilitada, kaitsta ja täiustada keskkonnaseisundit, kaitsta inimeste tervist ning loodusvarade kaalutletud ja mõistlikku kasutamist, ning seega on komisjonil volitused esitada õigusakti ettepanek vastavalt aluslepingu artikli 192 lõikele 1.

(11) Ühega algatuse teise eesmärgi saavutamiseks esitatud üleskutsetest taotletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ ([4]) ajakohastamist ning seega on komisjonil volitused esitada õigusakti ettepanek vastavalt aluslepingu artiklile 114.

(12) Algatus sisaldab viit üleskutset algatuse kolmanda eesmärgi („tagada tõhus andmekaitse, et kaitsta meie eraelu puutumatust, turvalisust ja vabadust“) saavutamiseks. Kuivõrd kõnealustes üleskutsetes palutakse komisjonil esitada õigusaktide ettepanekuid, mis käsitlevad üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning liikmesriikides liidu õiguse kohaldamisalasse kuuluva tegevuse puhul, ning selliste andmete vaba liikumist käsitlevate õigusnormide kohta, võiksid need ettepanekud põhineda aluslepingu artikli 16 lõikel 2.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10).

(13) Neil põhjustel ei jää algatuse ükski osa ilmselgelt väljapoole komisjoni pädevust esitada aluslepingute rakendamiseks liidu õigusaktide ettepanekuid.

(14) See järeldus ei piira hinnangut sellele, kas käesoleval juhul on täidetud komisjoni tegutsemiseks vajalikud konkreetsed faktilised ja sisulised tingimused, sh proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtte ja põhiõiguste järgimine.

(15) Mõnega 23 üleskutsest (eelkõige numbrite 4, 7, 12, 13, 17, 18 ja 23 all) ei kutsuta komisjoni üles võtma vastu liidu õigusakti ettepanekut, vaid need näivad olevat täiendavad või ettevalmistavad võrreldes meetmetega, mille puhul taotletakse õigusakti ettepaneku esitamist. Kuna komisjonil ei paluta esitada liidu õigusakti ettepanekut ühegi nimetatud meetme kohta, ei vasta need määruse (EL) 2019/788 artikli 6 lõike 3 punktis c sätestatud tingimusele, et need saaks algatuse teemana registreerida. Kõnealused meetmed ei kuulu seega käesoleva otsuse kohaldamisalasse. Kui komisjon peab siiski asjakohaseks võtta vastu õigusakti ettepanek algatuse kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades, võib ta ettepaneku koostamisel kaaluda ka mõne nimetatud elemendi arvesse võtmist.

(16) Korraldajate rühm on esitanud asjakohased tõendid selle kohta, et ta vastab määruse (EL) 2019/788 artikli 5 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele, ning on artikli 5 lõike 3 esimese lõigu kohaselt nimetanud kontaktisikud.

(17) Kavandatud algatus ei ole ilmselgelt ebaõiglane, põhjendamatu ega pahatahtlik ega vastuolus Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud liidu väärtuste ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigustega.

(18) Seepärast tuleks algatus „Peatage (((5G))) – olgem ühenduses, kuid kaitstud“ registreerida.

(19) Järeldus, et määruse (EL) 2019/788 artikli 6 lõike 3 kohased registreerimistingimused on täidetud, ei tähenda, nagu kinnitaks komisjon mingilgi viisil algatuse sisu faktilist õigsust – see on algatuse korraldajate rühma ainupädevuses. Algatuse sisu väljendab üksnes korraldajate rühma seisukohti ning seda ei saa mingil juhul käsitada komisjoni seisukohana,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Euroopa kodanikualgatus „Peatage (((5G))) – olgem ühenduses, kuid kaitstud“ registreeritakse.

*Artikkel 2*

Käesolev otsus on adresseeritud kodanikualgatuse „Peatage (((5G))) – olgem ühenduses, kuid kaitstud“ korraldajate rühmale, mida esindavad kontaktisikutena Pernille SCHRIVER ja Elisabeth Birgit MADSEN.

Brüssel, 7. oktoober 2021

*Komisjoni nimel*
*asepresident*
Věra JOUROVÁ